

*Виховна година
«Вогонь – добрий і зли»*

*Вчитель початкових класів
ЗОШ № 8 м. РУБІЖНЕ
Шаблієнко М. В.*

Виховна година

Тема: Вогонь добрий і злий

Мета: Розширити знання дітей про значення вогню в житті людей та шкоду при необережному з ним поводженні. Вчити правильно поводити себе, якщо в домі виникла пожежа, переконувати в необхідності добре поводити себе наодинці вдома.

Розвивати логічне мислення, вміння робити висновки.

Виховувати негативне ставлення до гри з сірниками, уважність, спостережливість, почуття обережності.

Обладнання: прислів'я, книжки за метою, слова - назви електроприладів; предметів, призначених для гасіння пожежі, телефон, малюнки, завдання для груп, картки зеленого та червоного кольору, уривок з пісні про пожежних.

Девіз: «Щоб у вашому домі не було біди,
Будьте обережні з вогнем завжди!»

Хід заняття

I. Повідомлення теми

а) -Діти, відгадайте, будь ласка, загадку. Про що буде йти розмова?

Яскравий, червоний, іскристий

Палає так променисто.

Руками ти його не тронь

Тому що це - ... (вогонь).

- Прочитайте тему, девіз уроку. До чого він закликає?

1. ВОГОНЬ

2. Палає, горить

3. Яскравий, іскристий, червоний

4. Полум'я

5 Вогонь може бути корисним, а може принести біду.

II. Опрацювання теми

1. Бесіда

- А ви знаєте, коли люди почали використовувати вогонь?

І дорослі, і діти це знають:

Наші предки в печерах жили.

Скільки люди себе пам'ятають,

Із вогнем вони дружбу вели.

Із вогнем, що у люту негоду

Біля вогнища всіх зігрівав,

Що людському великому роду

В холоднечу загинуть не дав.

Тож його берегли, як уміли, -

Усесильний, гарячий вогонь.

І хоч тисячі літ відшуміли,

Люди й досі шанують його.

Бо вогонь з давнини і донині

Помагає і служить людині.

- Чи можуть люди прожити без вогню? Чому?

- Подумайте, коли вогонь буває добрим, тобто нашим другом, приносить користь? Вогонь зігріває нас, наше житло. За допомогою вогню можемо приготувати їжу.

Без вогню неможливе життя на Землі. Він потрібен всюди: в будинках, у школах, на заводах.

Вогонь, запалений від сонячного проміння на далекому Олімпі, несуть спортсмени-олімпійці.

Але, щоб вогонь у нас був завжди добрим, ми самі повинні не допустити його злови.

Стала, діти, людина стосила

Відтоді, як вогонь приручила!

Але й іншим буває вогонь –

Злим, як змії, і жорстоким, як ворог.

Не зітріє він наших долонь,

Може все спопелити на порох.

Будьте ж, діти, з вогнем обережні,

Вивчіть правила протипожежні!

(Правила протипожежної безпеки)

2. Зустріч з героями казок

- А зараз ми потрапимо з вами у казку.

А що це слоненя таке стурбоване? Куди слоник дзвонить?

Слоненя: Ало! Загорілася хата а Кози!

Адреса: Діброва, провулок Лози.

А номер в нас другий. Скоріше сюди!

Мерщій порятуйте от злої біди!

Спішили сусіди – Лисиця й Ведмідь,

І заєць – відомий усім скорохід.

І мчали в машині ген - ген із гори

Пожежники вмілі і мужні Бобри.

Вчитель: - Діти, як ви гадаєте, що трапилось?

Пожежа – це стихійне лихо, під час якого виходить з-під контролю людей і призводить до великої матеріальної шкоди, а й часто до загибелі людей.

- Чому могла статися пожежа?

Пожежа могла виникнути з різних причин. Але ось одна з них.

Загадка про сірники

Живуть у тісній темниці,

Без страху темноти,

Хлоп'ята яснолиці –

Вогню малі брати.

І мають душу щедрю,

Хоч дерева сини,

Згораючи до щенту,

Вогонь дають вони.

- Яка це причина? (Гра з сірниками)

- Послухайте, що нам скаже Сірничок

Сірничок: - Діти, гратися зі мною дуже небезпечно. І тому, хто не вміє користуватися сірниками, бажано не мати з ними справ. А маленьким забороняється брати сірники до рук взагалі.

- Прочитайте прислів'я про мене. Але спочатку знайдіть другу частину.

Коробка сірників хоч і мала,

Пам'ятайте, дітвора,

Сірники не тронь,

в сірниках вогонь.

наробити може багато зла.

що газ й сірники – не гра!

Вчитель:

- А в казках сірники в руки беруть не тільки люди, а й тварини. Можливо, ви знаєте такі казки чи вірші? («Кицькин дім» С.Я Маршак,

«Як дружити з Дракончиком» В. Горбачов, К. Чуковський «Плутанина»)

(Сценка за змістом казки В. Горбачова «Як дружити з Дракончиком»)

- Одного разу два котика зустрілися з Дракончиком.

1 котик: - А що ти робиш?

Дракон: - Зуби чищу, бо закоптілися.

2 котик: - А чого вони закоптілися?

Дракон: - Хоч я і маленький, але полум'ям теж дихаю. Дракон – це дракон.

1котик: - От здорово! Дихни, будь ласка.

Дракон: - Це небезпечно! Краще я вам яечню підсмажу.

Автор: - І Дракончик підсмажив яечню за допомогою свого полум'я.

2 котик: - Оце так «піч»! Ми любимо гратися з вогнем!

Дракон: - Вогонь це не іграшка.

1 котик: - Якраз найцікавіше – це гратись з вогнем!

Автор: - Котики прийшли додому та полізли на горище.

2 котик: - Я в старій скрині свічки знайшов.

1 котик: - А я знаю, де мама сірники ховає.

2 котик: - А давай запросимо в гості Дракончика.

Автор: - І вони пішли знов до Дракона. А в цей час Дракон спав. Кошенята стали його будити за допомогою палички, якою лоскотали йому у носі.

Дракон: - Хіба можна лоскотати в моєму носі? Я ж навіть чхаю полум'ям.

Може бути пожежа.

1 котик: - Ой, як страшно!

Дракон: - А ви й так не вмієте!

2 котик: - У сто разів краще! Ми ще й тебе навчимо.

Автор: - І вони запросили Дракончика до себе, на горище. Кошенята стали гратися сірниками. А на горищі було багато старих речей.

Дракон: - Який жах! Що ви робите? Тут стільки лахміття. Загориться!

Автор: - І тут стала пожежа. Всі стали кричати: «Кицьчин дім горить!»

Кошенята: - Що ми накоїли?

Автор: - А Дракончик полетів за вогнегасником та з пожежниками затушив полум'я.

Дракон: - Я більше з кошенятами дружити не буду. Вони – вогнебезпечні!

Автор: - Малюки більше не будуть – вони пообіцяли.

Дракон: - Але сірники краще тримати від них подалі!

Висновок: «Не грайся з сірниками!»

Не грайся, дружи, з сірниками!

Запам'ятай, хоч він малий,

Але від подиху одного

Будинок наш згорить новий.

3. «Дитина наодинці вдома»

Вчитель

- Дуже часто діти бувають такі, що ми залишаємось вдома самі. Чи всі знають,

як треба себе поводити у такому випадку? Ось послухайте Наталочку,
як вона себе поводить, коли нікого немає вдома.

Наталочка

Кошенятко чеше вуса лапками двома
На базар пішла матуся, в хаті я сама.
Вмиюсь чисто, вмиюсь біло,
А тоді візьмусь за діло.
Підмету гарненько в хаті,

Молока дам кошеняті.
Своє ліжко застелю.
Квіти в горщику поллю,
Заплету я кіски русі
І чекатиму матусю.

Вчитель

- Чим займалась дівчинка наодинці вдома?
- Який висновок можна зробити? (Залишившись вдома наодинці, веди себе культурно. Займайся домашніми справами, не пустуй!)
- Інколи з дітьми, що залишились самі, виникають надзвичайні ситуації. Кожен повинен знати, як себе поводити і надворі. Важко усвідомлювати, що у вогні гинуть дорослі люди, але ще страшніше, коли ця біда трапляється з дітьми.

Учень:

**Не розводьте у дворах
Вогонь, попелища,
Особливо, коли вітер
Між будівель свище.
Понесе вітер жаринку**

**На дах, у квартиру,
А для спалаху майна
Досить і хвилинки.
Як не будеш за тим стежити,
Може виникнути пожежа!**

Вчитель:

- Пам'ятайте, що з вогнем не можна жартувати, бо він не пробачає помилок. Цей традиційний заклик доводиться нам чути з дитинства. Багато хто до цього звик, вважає, що біда може скоїтися з кимось іншим, а не з ним. А пожежі палахкотять. У вогні гинуть люди, тварини, майно, рослини. Значні кошти витрачає Україна на гасіння пожеж. Щороку в Україні виникає більш як 50 тисяч пожеж, збитки від них становлять мільйони гривень, а головне гинуть тисячі людей. За статистикою, кожна десята пожежа у містах нашої о бласті – результат дитячих пустощів з вогнем, кожен десятий із загиблих – дитина.
- 4. Правила поведінки з електроприладами, з горючими речовинами, під час пожежі.
 - а) - Також дуже небезпечні пустощі й з такими горючими рідинами, як бензин, ацетон, лак. Це загрожує вибухом, а значить і опіками, каліцтвом, навіть смертю.

У світі безліч речовин:

І спирт, і газ, і керосин.

Вони загальну рису мають:

Від іскри навіть вибухають.

Про це ви завжди пам'ятайте

Й подалі від вогню ховайте!

б) - Прочитайте прислів'я: «З електрикою дружи, але й себе бережи!»

- Як ви його розумієте?
Тобто пожежа може статися із-за електроприладів.
- Які електроприлади ви можете назвати?
Відгадайте загадки про електроприлади.

Більше грітись не хочу.

1. Я пихчу, пихчу, пихчу

Кришка дзвінка задзвеніла:

«Пийте чай, вода скипіла».
(Електрочайник)

2. Я вам відверто всім скажу,
Я всіх друзів омолоджу.
Ідуть до мене всі сумні

Фізхвилинка

Не вмикай на кухні газ - раз!
Не клади в запіч дрова – два!
В лісі сірники не три – три!
Не лишай вогонь в квартирі – чотири!
Не лягай при свічці спати - п'ять!

Гра «Що для кого?»

На дошці слова: м'ясорубка, плита, холодильник, водонагрівач, вентилятор,
праска, пральна машина, центрифуга, програвач, магнітофон, фільмоскоп.

- Що потрібно кухарю? Пралі? Вчителю?
Запам'ятайте правила користування електроприладами.
1. Йдучи з дому, не забувайте вимкнути всі електроприлади.
 2. Ніколи не тягніть за шнур, вимикаючи електроприлади, робіть це охайно, бережно виймаючи з розетки штепсель.
 3. Не підходьте до оголених проводів, не доторкайтесь до них.
 4. Ніколи не засовуйте пальці та інші предмети до розетки.

Робота в парах

- А зараз попрацюємо парами.
-Складіть вірш про електричні прилади. (деформований)

Кожний прилад електричний
для дитини небезпечний.
Щоб біди вам не зазнати,
без дорослих краще не вмикати!

Вчитель

- Як же себе поводити, якщо все таки трапилась біда?

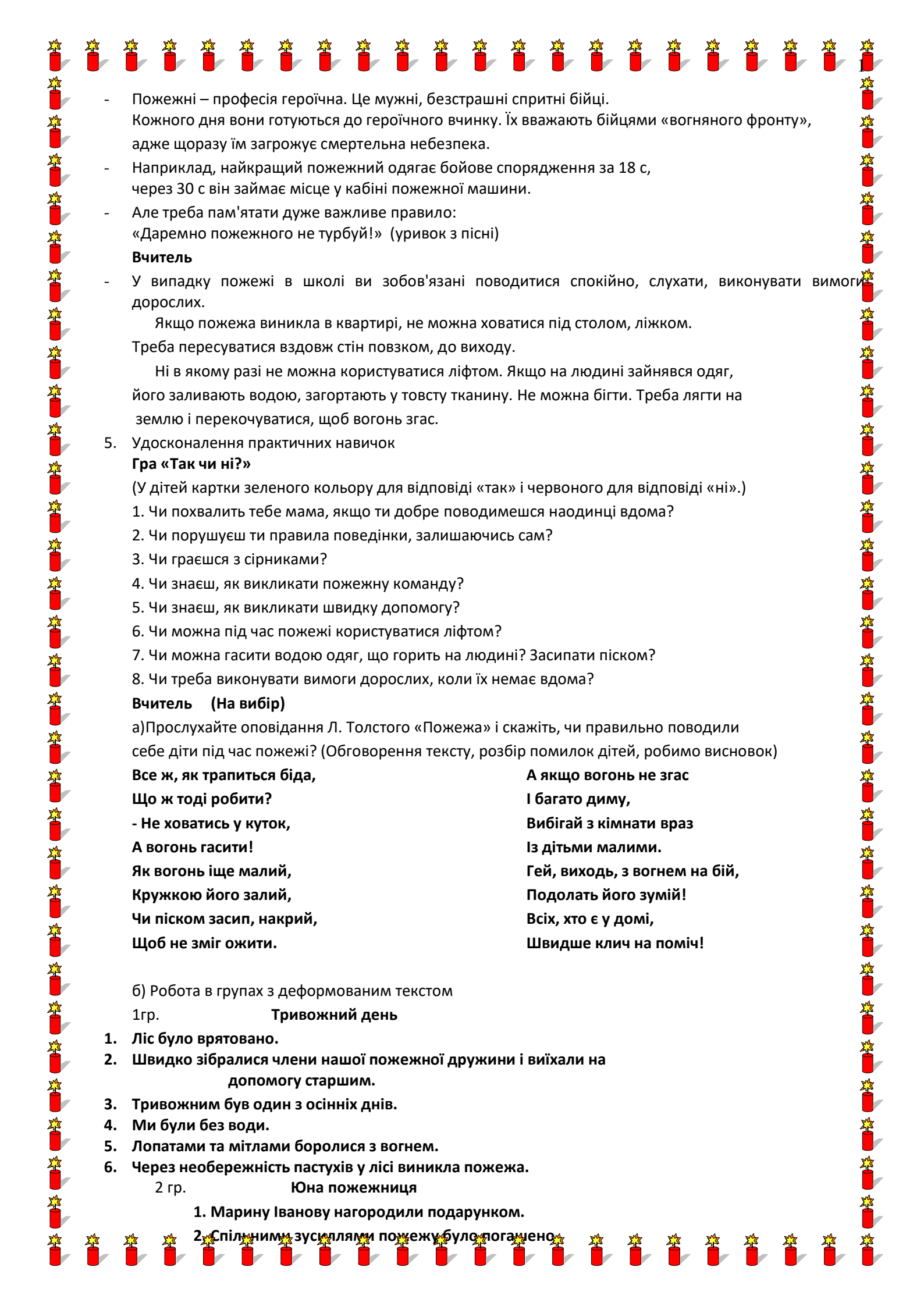
Діти

1. Вивчіть правила пожежні,
Будьте завжди обережні.
Знає хай дитина кожна:
Жартувать з вогнем ... (не можна).
2. Якщо трапиться пожежа,
«101» набрати треба!
3. Сірники всі мусять знати:
Не іграшки для маляти.
4. Дим побачив – не втікай,
Вогнеборців викликай!
5. Телевізор почав тліти,
то не можна воду лити.
6. Із бенгальськими вогнями
До ялинки не підходь!
Краще неприємність прикру
Якнайдалі ти обходь!
7. Всім завжди пожежний щит
Біля хати треба мати.
Вогнегасник тут, відро,
І пісочок, і лопата....
8. Правила запам'ятайте!
Іх у житті не забувайте!

- Так який номер телефону треба набрати, щоб викликати службу порятунку?

При пожежі, при пожежі,
Знає наш громадянин,
При пожежі, при пожежі

Набирають «101».

-
- Пожежні – професія героїчна. Це мужні, безстрашні спритні бійці. Кожного дня вони готуються до героїчного вчинку. Їх вважають бійцями «вогняного фронту», адже щоразу їм загрожує смертельна небезпека.
 - Наприклад, найкращий пожежний одягає бойове спорядження за 18 с, через 30 с він займає місце у кабіні пожежної машини.
 - Але треба пам'ятати дуже важливе правило: «Даремно пожежного не турбуй!» (уривок з пісні)

Вчитель

- У випадку пожежі в школі ви зобов'язані поводитися спокійно, слухати, виконувати вимоги дорослих.

Якщо пожежа виникла в квартирі, не можна ховатися під столом, ліжком.

Треба пересуватися вздовж стін повзком, до виходу.

Ні в якому разі не можна користуватися ліфтом. Якщо на людині зайнявся одяг, його заливають водою, загортають у товсту тканину. Не можна бігти. Треба лягти на землю і перекочуватися, щоб вогонь згас.

5. Удосконалення практичних навичок

Гра «Так чи ні?»

(У дітей картки зеленого кольору для відповіді «так» і червоного для відповіді «ні».)

1. Чи похвалить тебе мама, якщо ти добре поведимешся наодинці вдома?
2. Чи порушуєш ти правила поведінки, залишаючись сам?
3. Чи граєшся з сірниками?
4. Чи знаєш, як викликати пожежну команду?
5. Чи знаєш, як викликати швидку допомогу?
6. Чи можна під час пожежі користуватися ліфтом?
7. Чи можна гасити водою одяг, що горить на людині? Засипати піском?
8. Чи треба виконувати вимоги дорослих, коли їх немає вдома?

Вчитель (На вибір)

а) Прослухайте оповідання Л. Толстого «Пожежа» і скажіть, чи правильно поводити себе діти під час пожежі? (Обговорення тексту, розбір помилок дітей, робимо висновок)

**Все ж, як трапиться біда,
Що ж тоді робити?**

**- Не ховатись у куток,
А вогонь гасити!
Як вогонь іще малий,
Кружкою його залий,
Чи піском засип, накрий,
Щоб не зміг ожити.**

А якщо вогонь не згас

І багато диму,

Вибігай з кімнати враз

Із дітьми малими.

Гей, виходь, з вогнем на бій,

Подолать його зумій!

Всіх, хто є у домі,

Швидше клич на поміч!

б) Робота в групах з деформованим текстом

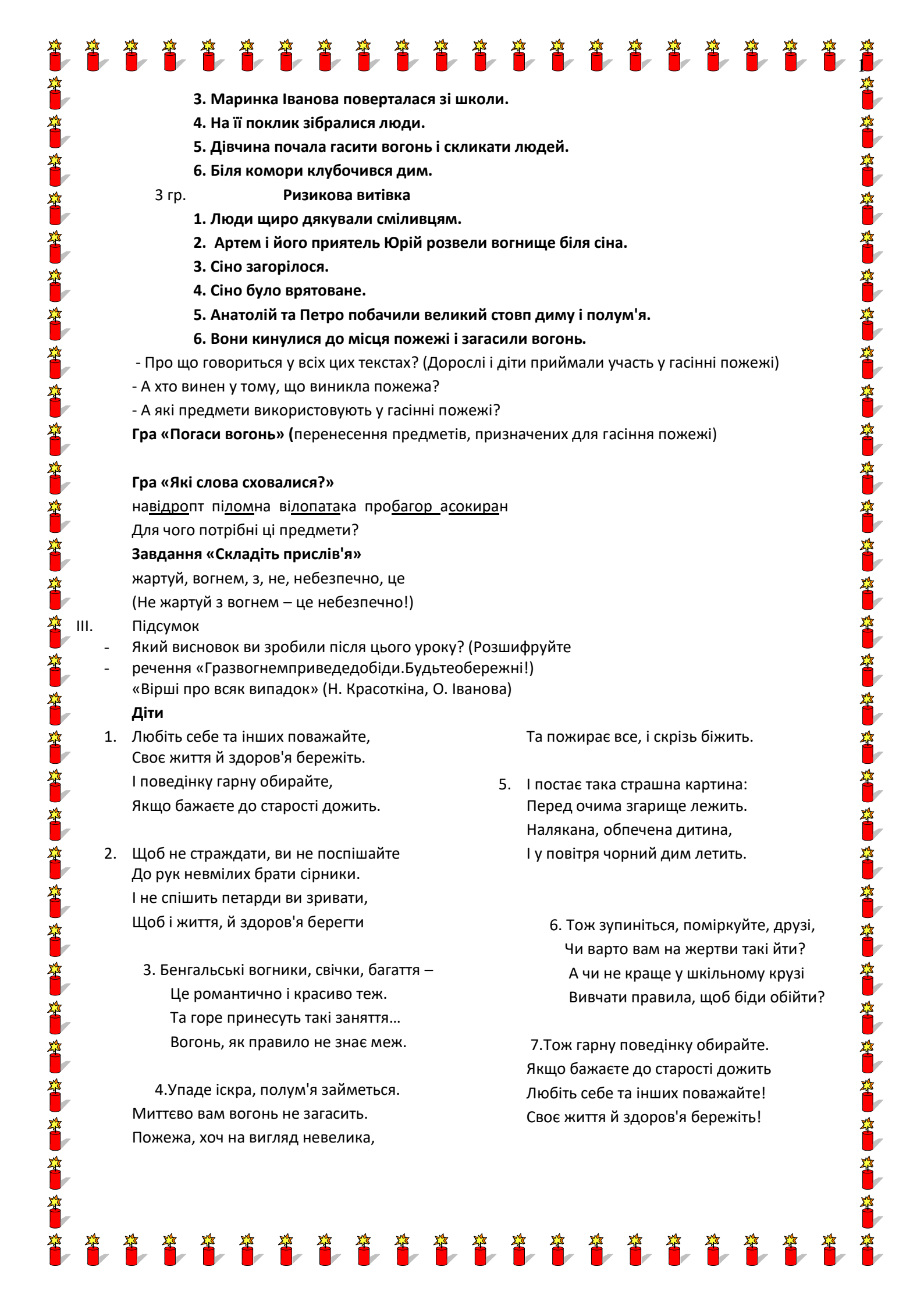
1гр. **Тривожний день**

1. Ліс було врятовано.
2. Швидко зібралися члени нашої пожежної дружини і виїхали на допомогу старшим.
3. Тривожним був один з осінніх днів.
4. Ми були без води.
5. Лопатами та мітлами боролися з вогнем.
6. Через необережність пастухів у лісі виникла пожежа.

2 гр. **Юна пожежниця**

1. Марину Іванову нагородили подарунком.

2. Спільними зусиллями пожежу було погашено.

-
3. Маринка Іванова поверталася зі школи.
 4. На її поклик зібралися люди.
 5. Дівчина почала гасити вогонь і скликати людей.
 6. Біля комори клубочився дим.

3 гр. Ризикова витівка

1. Люди щиро дякували сміливцям.
2. Артем і його приятель Юрій розвели вогнище біля сіна.
3. Сіно загорілося.
4. Сіно було врятоване.
5. Анатолій та Петро побачили великий стовп диму і полум'я.
6. Вони кинулися до місця пожежі і загасили вогонь.

- Про що говориться у всіх цих текстах? (Дорослі і діти приймали участь у гасінні пожежі)
- А хто винен у тому, що виникла пожежа?
- А які предмети використовують у гасінні пожежі?

Гра «Погаси вогонь» (перенесення предметів, призначених для гасіння пожежі)

Гра «Які слова сховалися?»

навідропт піломна вілопатака пробагор асокиран

Для чого потрібні ці предмети?

Завдання «Складіть прислів'я»

жартуй, вогнем, з, не, небезпечно, це
(Не жартуй з вогнем – це небезпечно!)

III. Підсумок

- Який висновок ви зробили після цього уроку? (Розшифруйте речення «Гразвогнемприведедобіди.Будьтеобережні!» «Вірші про всяк випадок» (Н. Красоткіна, О. Іванова)

Діти

1. Любіть себе та інших поважайте,
Своє життя й здоров'я бережіть.
І поведінку гарну обирайте,
Якщо бажаєте до старості дожити.
2. Щоб не страждати, ви не поспішайте
До рук невмілих брати сірники.
І не спішить петарди ви зривати,
Щоб і життя, й здоров'я берегти
3. Бенгальські вогники, свічки, багаття –
Це романтично і красиво теж.
Та горе принесуть такі заняття...
Вогонь, як правило не знає меж.
4. Упаде іскра, полум'я займеться.
Миттєво вам вогонь не загасить.
Пожежа, хоч на вигляд невелика,
5. Та пожирає все, і скрізь біжить.
І постає така страшна картина:
Перед очима згарище лежить.
Налякана, обпечена дитина,
І у повітря чорний дим летить.
6. Тож зупиніться, поміркуйте, друзі,
Чи варто вам на жертви такі йти?
А чи не краще у шкільному крузі
Вивчати правила, щоб біди обійти?
7. Тож гарну поведінку обирайте.
Якщо бажаєте до старості дожити
Любіть себе та інших поважайте!
Своє життя й здоров'я бережіть!

